

22. december 2015

Fysisk arbejdsmiljø

FOAs medlemmer vurderer, at deres arbejde er mere fysisk hårdt end danske lønmodtagere generelt. Den gennemsnitlige vurdering af, hvor hårdt det fysiske arbejdsmiljø er, er 3,2 for danske lønmodtagere generelt, men hele 6,4 for FOAs medlemmer. Det viser en undersøgelse, som FOA har udført blandt sine medlemmer.

Undersøgelsen viser også, at der bl.a. er sket en stigning siden 2012 i antallet af FOA-medlemmer, der arbejder meget i bøjede og forvredne arbejdsstillinger.

Hovedkonklusioner:

- FOAs medlemmer vurderer deres arbejde mere fysisk hårdt end danske lønmodtagere generelt. I en undersøgelse fra Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø vurderede danske lønmodtagere gennemsnitligt, at deres fysiske arbejdsmiljø var 3,2, mens FOA-medlemmer gennemsnitligt vurderer det til 6,4 på en skala, hvor 0 er minimalt fysisk hårdt og 10 er maksimalt fysisk hårdt.
- 2 ud af 3 FOA-medlemmer vurderer, at der er mange tunge løft eller forflytninger på deres arbejde. Det er en lille stigning i forhold til en lignende arbejdsmiljøundersøgelse fra 2012.
- 6 ud af 10 medlemmer arbejder meget i bøjede og forvredne arbejdsstillinger. I undersøgelsen fra 2012 gjaldt det for 5 ud af 10 medlemmer.
- Halvdelen af FOAs medlemmer vurderer, at der i deres arbejde er mange gentagne og ensidige bevægelser. I Kost- og Servicesektoren er det knap 8 ud af 10 medlemmer.
- 5 ud af 6 medlemmer står op/går meget i deres arbejde; især i Kost- og Servicesektoren og Social- og Sundhedssektoren, hvor 9 ud af 10 medlemmer står op/går meget i deres arbejde.
- 5 ud af 10 af FOAs medlemmer oplever, at der nogle gange er så meget støj på deres arbejde, at de må hæve stemmen for at tale med andre. I 2012 gjaldt det for 4 ud af 10 medlemmer. 3 ud af 4 medlemmer fra Pædagogisk Sektor oplever dette.

KONTAKT

Rapport udarbejdet af:
FOA Kampagne og Analyse

Presse/Fagbladet:

Politisk ansvarlig:

Cæcilie Saul
Tlf. 46 97 23 85

Helene Louise Munk Fog
Tlf. 46 97 23 16

FOA-medlemmer har et hårdere fysisk arbejdsmiljø end danske lønmodtagere generelt

Medlemmerne har vurderet, hvor fysisk hårdt de opfatter deres arbejde på en skala fra 0 til 10, hvor 0 angiver, at de ikke opfattede deres arbejde som fysisk hårdt, og 10, at de opfattede deres arbejde som maksimalt fysisk hårdt. Samme spørgsmål er stillet i Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA) arbejdsmiljø- og helbredsundersøgelse fra 2014. Sammenlignes svarene fra de to undersøgelser ses, at mens danske lønmodtagere i gennemsnit vurderer deres fysiske arbejdsmiljø til 3,28, så er gennemsnittet for FOAs medlemmer 6,39. Se tabel 1.

Af tabel 1 ses også, at kvindelige FOA-medlemmer vurderer deres arbejde som værende lidt mere fysisk hårdt end mandlige FOA-medlemmer. Den gennemsnitlige vurdering for kvindelige FOA-medlemmer er 6,5, mens den for mandlige FOA-medlemmer er 5,8. Forskellene er dog ikke statistisk sikre. I tallene fra NFA's undersøgelse ses en forskel på kvinder og mænds vurdering af det fysiske arbejdsmiljø – hvor mændene i højere grad end kvinderne opfatter deres arbejde som fysisk hårdt. Kønsforskellen i NFA's tal er statistisk sikker.

Tabel 1: Vurdering af fysisk arbejdsmiljø fordelt på køn.

Opdelt på FOA-medlemmer og danske lønmodtagere generelt (Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA)¹)

Køn (FOA-data)	Vurdering af fysisk arbejdsmiljø	Antal personer
Kvinde (FOA)	6,50	2.042
Mand (FOA)	5,80	279
FOA i alt	6,39	2.321
Køn (NFA-data)	Vurdering af fysisk arbejdsmiljø	Antal personer
Kvinde (NFA)	3,11	9.119
Mand (NFA)	3,44	7.844
NFA i alt	3,28	16.963

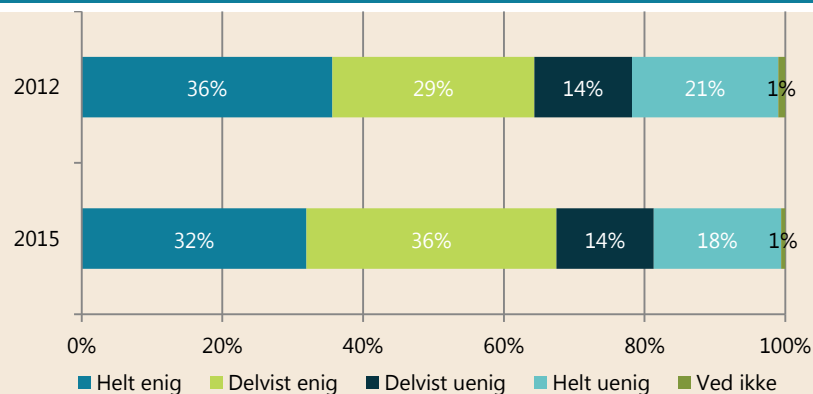
Af tabellen fremgår det, at FOA-medlemmer generelt vurderer deres arbejdsmiljø hårdere end den gennemsnitlige danske lønmodtager. Danske lønmodtagere vurderer generelt deres fysiske arbejdsmiljø til 3,28, mens FOAs medlemmer vurderer det til næsten dobbelt så højt – 6,39.

¹ http://www.arbejdsmiljoforskning.dk/da/arbejdsmiljoedata/arbejdsmiljoe-og-helbred-20/arbejdsmiljoet-i-tal/sammenligning-af-aldersgrupper/table?question=NA_FYSISKHAARDT&year=2014

2 ud af 3 medlemmer har mange tunge løft eller forflytninger i deres arbejde

32 procent af medlemmerne er helt enige, og 36 procent af medlemmerne er delvist enige i udsagnet: "Der er mange tunge løft/Der er mange forflytninger i mit arbejde". Dermed vurderer 2 ud af 3 (68 %) af FOAs medlemmer, at der er mange tunge løft og/eller forflytninger på deres arbejde (se figur 1 næste side).

Figur 1. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om dit arbejdsmiljø? "Der er mange tunge løft i mit arbejde/Der er mange forflytninger i mit arbejde". Fordelt på data fra 2012 og 2015.

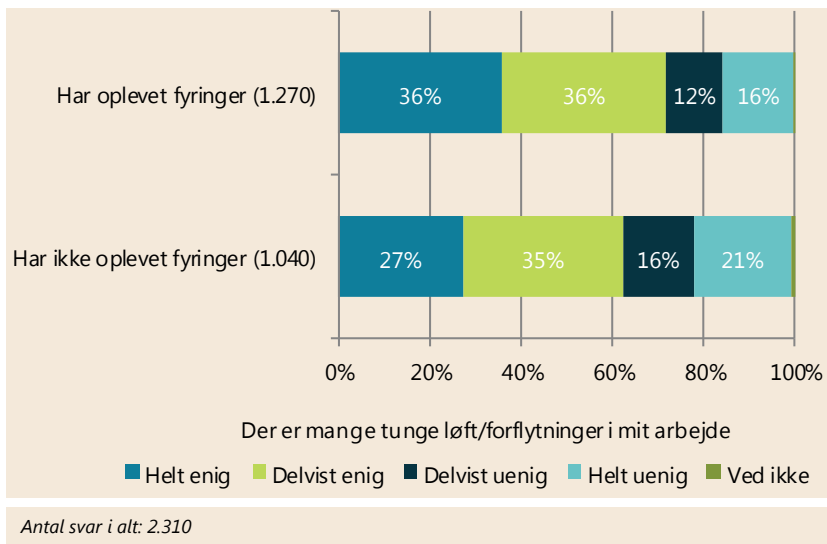
Antal svar 2015: 2.312, 2012: 1.616.

Medlemmerne i Social- og Sundhedssektoren er blevet spurgt om forflytninger, medlemmerne i de øvrige sektorer om tunge løft. Pga. afrundinger summerer procentangivelserne i søjlerne ikke til 100 procent.

Sammenlignet med 2012 er der samlet set flere medlemmer nu, der er helt eller delvist enige i, at der er mange tunge løft eller forflytninger i deres arbejde. Forskellene er statistisk sikre.

Medlemmer, der har oplevet fyringer inden for det seneste år, oplever i højere grad, at der er mange tunge løft eller forflytninger i deres arbejde, end medlemmer, der ikke har oplevet fyringer. Det viser figur 2 på næste side. 55 procent af de adspurgte medlemmer har oplevet fyringer inden for det seneste år. Heraf er 72 procent helt eller delvist enige i, at der er mange tunge løft eller forflytninger i deres arbejde. Det samme gælder kun for 62 procent af dem, der ikke har oplevet fyringer. Forskellen er statistisk sikker og viser med andre ord, at medlemmer, der har oplevet fyringer inden for det seneste år i højere grad oplever tunge løft og forflytninger i forhold til medlemmer, der ikke har oplevet fyringer.

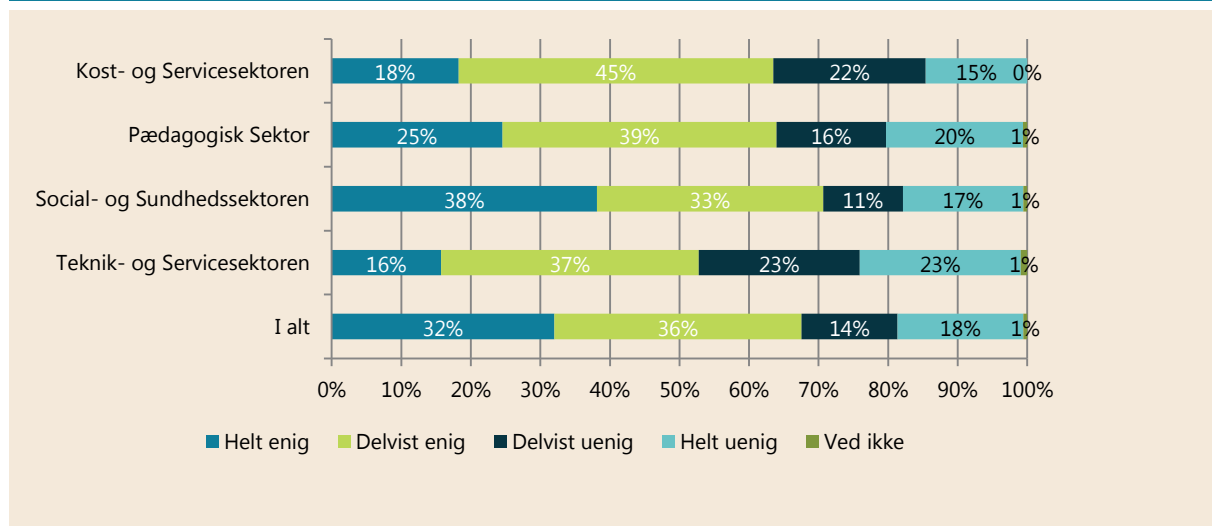
Figur 2. "Der er mange tunge løft/forflytninger i mit arbejde". Fordelt på, om man har oplevet fyringer det seneste år.

Social- og Sundhedssektoren er den sektor, hvor flest medlemmer oplever mange tunge løft (forflytninger)

Af figur 3 ses svarene om tunge løft og forflytninger fordelt på sektor. Af figuren fremgår det, at andelen af medlemmer, der har mange tunge løft eller forflytninger i deres arbejde, er størst i Social- og Sundhedssektoren, hvor 7 ud af 10 (71 %) er helt eller delvist enige. Dernæst kommer medlemmer af Pædagogisk Sektor med 64 procent, Kost- og Servicesektoren med 64 procent og Teknik- og Servicesektoren med 53 procent.

Figur 3. Hvor enig eller uenig er du i følgende spørgsmål om dit fysiske arbejdsmiljø? Der er mange tunge løft i mit arbejde/Der er mange forflytninger i mit arbejde. Fordelt på sektor.

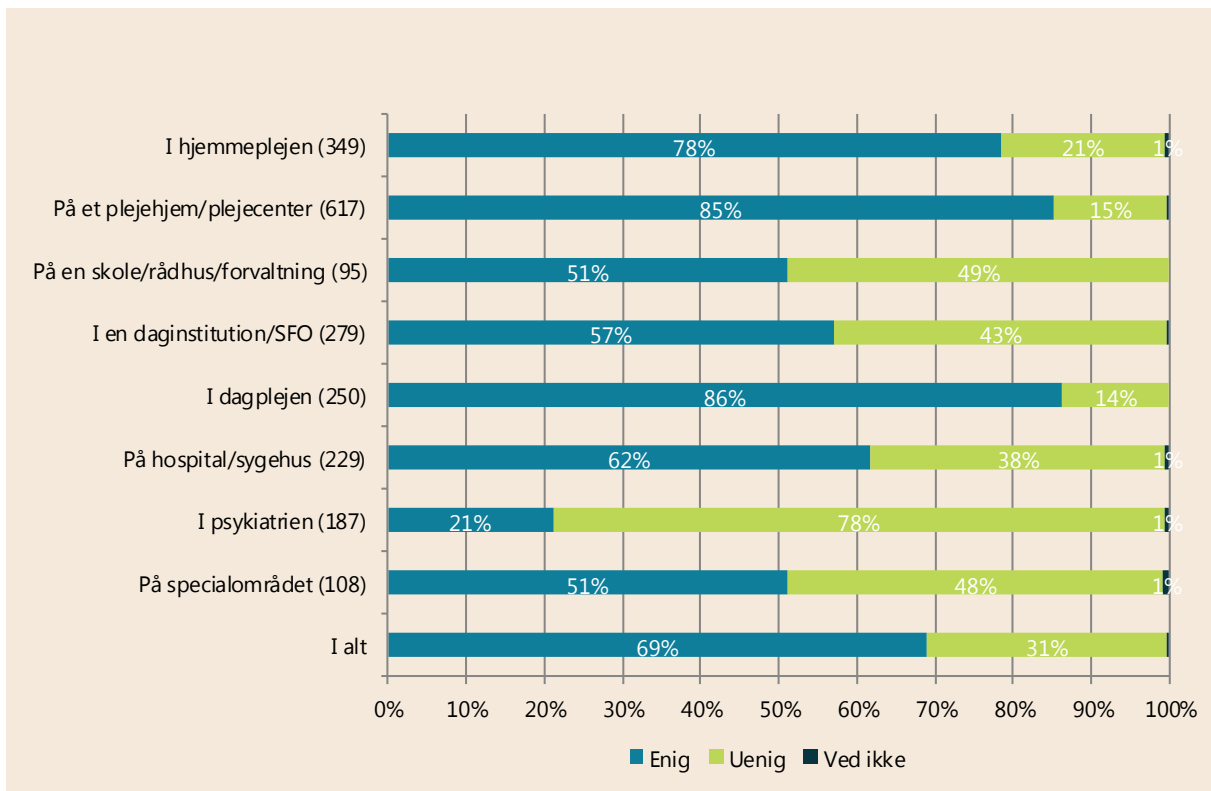
Antal svar: 2.307

(Kost- og Servicesektoren: 137, Pædagogisk Sektor: 660, Social- og Sundhedssektoren: 1.398, Teknik- og Servicesektoren 108 og 4 medlemmer uden sektor, der er medtaget i i alt.

Pga. afrunding er summer procenterne ikke til 100 procent for alle sektorer.

Det er også undersøgt, hvilke arbejdssteder hvor flest medlemmer oplever mange tunge løft/mange forflytninger i deres arbejde. Medlemmernes svar fremgår af figur 4 næste side.

Figur 4. Hvor enig eller uenig er du i følgende spørgsmål om dit fysiske arbejdsmiljø? – Der er mange tunge løft i mit arbejde/Der er mange forflytninger i mit arbejde. Fordelt på arbejdssted.

Antal observationer: 2.312

Af figuren fremgår kun arbejdssteder, hvor der i undersøgelsen var svar fra mindst 70 medlemmer. Antal medlemmer på hvert arbejdssted fremgår af tallet i parentes bag arbejdsstedet.

Pga. afrundinger summerer alle arbejdssteder ikke til 100 procent. Enig-kategorien er konstrueret ud fra svar-kategorierne "Helt enig" og "Delvist enig", Uenig-kategorien er konstrueret ud fra svar-kategorierne "Delvist uenig" og "Helt uenig".

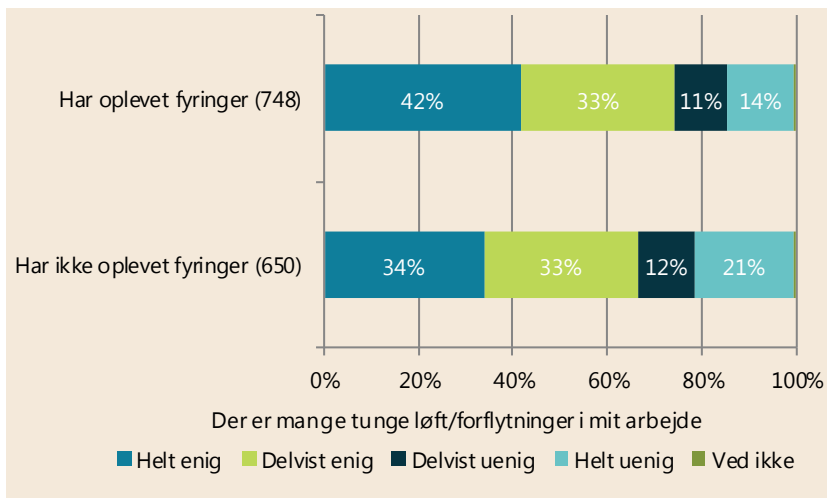
Figur 4 viser, at medlemmer, der arbejder på et plejehjem/plejecenter eller i dagplejen, er de medlemmer, hvor flest er enige i, at der er mange tunge løft/mange forflytninger i deres arbejde. Det gælder for 5 ud af 6 medlemmer, der er ansat på disse arbejdssteder². Til sammenligning gælder det kun for 2 ud af 10 (21 %), der arbejder i psykiatrien, som dermed er det arbejdssted, hvor færrest er enige i, at der er mange tunge løft/mange forflytninger på deres arbejde.

Også i Social- og Sundhedssektoren oplever medlemmerne i højere grad, at der er mange tunge løft eller forflytninger, hvis de har oplevet fyringer inden for det seneste år. Det viser figur 5 på næste side.

² Kategorien "På et plejehjem/plejecenter" dækker også over medlemmer, der arbejder på et aktivitetscenter, "På en skole/rådhus/forvaltning" dækker ikke over medlemmer, der arbejder i SFO, "I psykiatrien" dækker over medlemmer, der arbejder i behandlings- eller distriktpspsykiatrien og i socialpsykiatrien, bostøtte, botilbud og lignende, "På specialområdet" dækker over medlemmer, der arbejder i specialområdet på handicapinstitutioner, daginstitutioner, specialskoler og lignende. Det gælder for hver gang et spørgsmål er fordelt på arbejdssted i notatet.

I Social- og Sundhedssektoren har 54 procent af medlemmerne oplevet fyringer inden for det seneste år. Heraf er 75 procent helt eller delvist enige i, at der er mange tunge løft eller forflytninger i deres arbejde, mens det kun gælder 67 procent blandt dem, der ikke har oplevet fyringer. Forskellen er statistisk sikker.

Figur 5. "Der er mange tunge løst/forflytninger i mit arbejde". Fordelt på om, man har oplevet fyringer det seneste år.

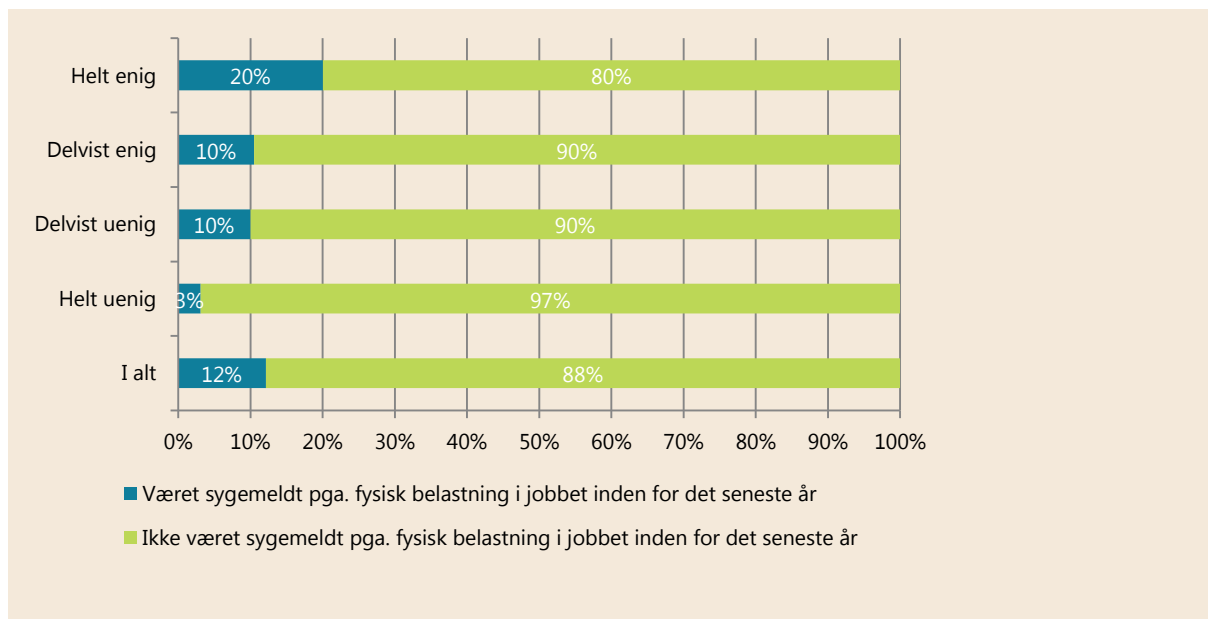

Antal svar i alt: 1.398.

Kun besvarelser fra Social- og Sundhedssektoren

I forbindelse med undersøgelsen om tunge løft og mange forflytninger i medlemmernes arbejde er der også fundet en sammenhæng i forhold til, om medlemmerne inden for det seneste år har været sygemeldt pga. fysisk belastning i jobbet (figur 6).

Figur 6. Har du inden for det seneste år været sygemeldt af nogle af følgende årsager? Ja, pga. fysisk belastning i jobbet (fx løft). Fordelt på 'Hvor enig eller uenig er du i følgende spørgsmål om dit fysiske arbejdsmiljø? Der er mange tunge løft i mit arbejde/Der er mange forflytninger i mit arbejde'.

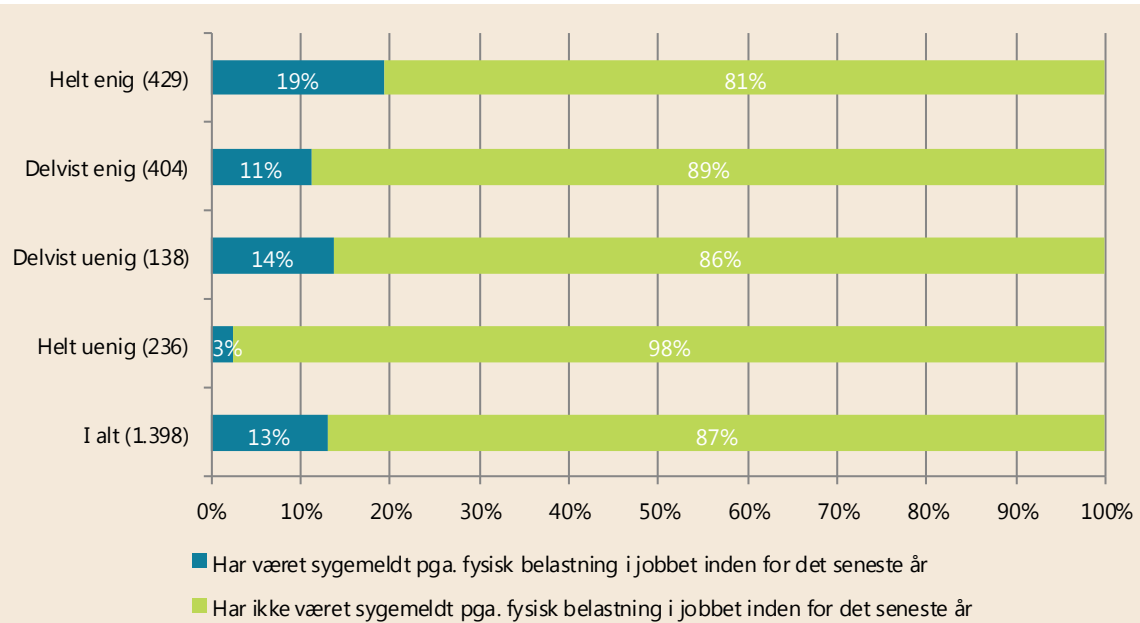
Antal svar: 2.310

Af figur 6 fremgår det, at medlemmer, der er helt enige i, at der er mange tunge løft i deres arbejde/der er mange forflytninger i deres arbejde, er de medlemmer, hvor flest inden for det seneste år har været sygemeldt pga. fysisk belastning i jobbet. Det gælder for 1 ud af 5 (20 %). Kun 3 procent, af de medlemmer, der er helt uenige i, at der er mange tunge løft/mange forflytninger i deres arbejde, har været sygemeldt pga. fysisk belastning i jobbet inden for det seneste år.

Sammenhængen findes også hos Social- og Sundhedssektoren (figur 7). De medlemmer i Social- og Sundhedssektoren, der er helt enige i, at der er mange tunge løft og forflytninger i deres job, er også dem, der har været mest sygemeldt - nemlig 19 procent. Det samme gælder kun for 3 procent af dem, der er helt uenige. Forskellen er statistisk sikker.

**Figur 7. Har du ingen for det sidste år været sygemeldt pga. fysisk belastning i jobbet?
Fordelt på "Der er mange tunge løft/forflytninger i mit arbejde".**

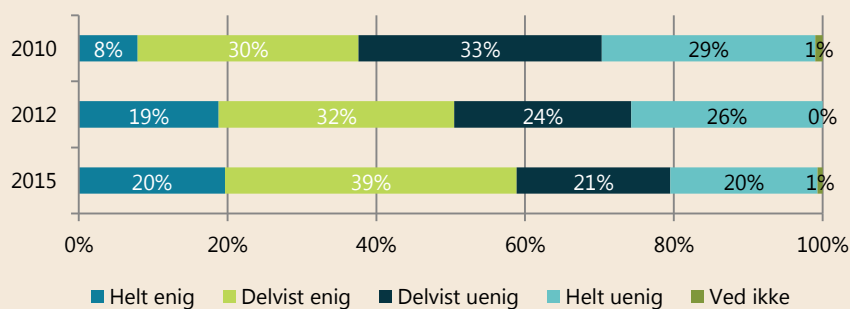

Antal svar i parentes.

3 ud af 5 medlemmer arbejder meget i bøjede og forvredne arbejdsstillinger

Af figur 8 fremgår medlemmernes vurdering af, hvorvidt de er enige eller uenige i, at de arbejder meget i bøjede eller forvredne arbejdsstillinger. 1 ud af 5 medlemmer (20 %) var helt enige, mens 2 ud af 5 (39 %) svarede, at de var delvist enige. Dermed vurderer 3 ud af 5 medlemmer (59 %), at de arbejder meget i bøjede eller forvredne arbejdsstillinger.

Figur 8. Hvor enig eller uenig er du i følgende spørgsmål om dit fysiske arbejdsmiljø? Jeg arbejder meget i bøjede og forvredne arbejdsstillinger. I 2010, 2012 og 2015.

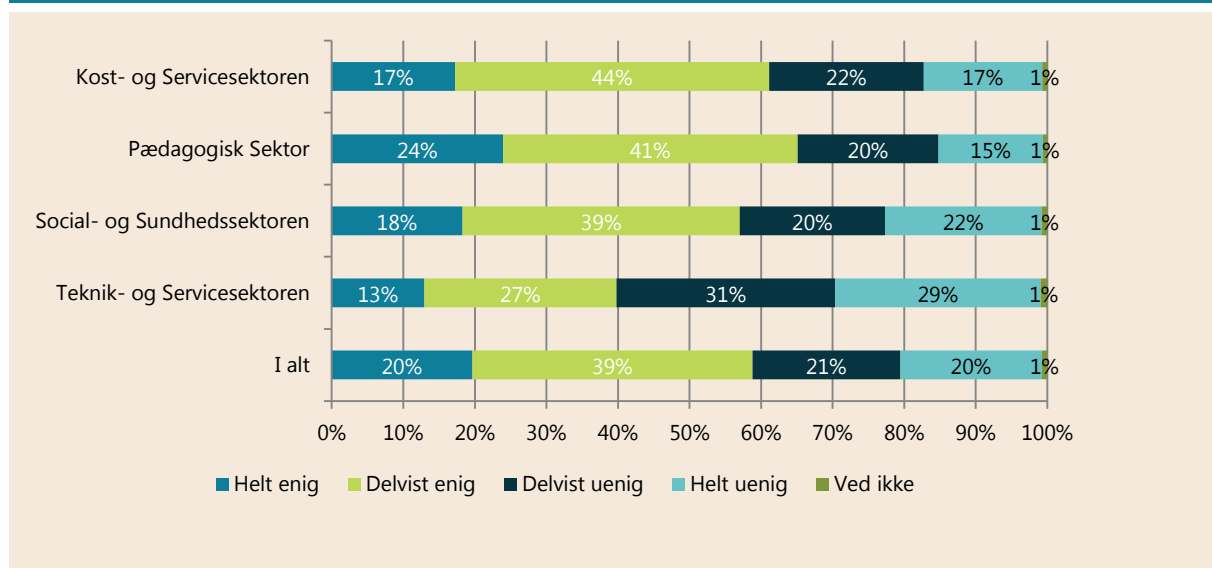
Antal svar 2015: 2.311, 2012: 1.615, 2010: 2.109
 Pga. afrunding summer årene ikke til 100 procent.

Stigning i antallet af medlemmer, der arbejder meget i bøjede og forvredne stillinger

Figur 8 ovenfor viser ligeledes, at der har været en stigning i andelen af medlemmer, der vurderer, at de arbejder i meget bøjede og forvredne arbejdsstillinger. I 2010 var 38 procent helt eller delvist enige. Fra 2012 til 2015 er andelen af medlemmer, der vurderer at de arbejder meget i bøjede og forvredne stillinger, steget fra 51 til 59 procent. Stigningen er statistisk sikker.

For at undersøge om der er bestemte grupper af FOAs medlemmer, der arbejder meget i bøjede og forvredne arbejdsstillinger, er medlemmerne blevet opdelt på sektor. Opdelingen er vist i figur 9.

Figur 9. Hvor enig eller uenig er du i følgende spørgsmål om dit fysiske arbejdsmiljø? Jeg arbejder meget i bøjede og forvredne arbejdsstillinger. Fordelt på sektor.

Antal svar: 2.307

(Kost- og Servicesektoren: 137, Pædagogisk Sektor: 660, Social- og Sundhedssektoren: 1.398, Teknik- og Servicesektoren: 108 og 4 medlemmer uden sektor, der er medtaget i i alt)

Pga. afrunding summerer procenterne ikke til 100 procent for alle sektorer.

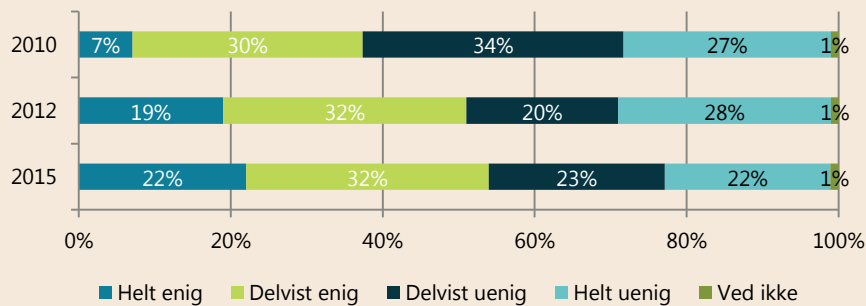
Af figur 9 fremgår det, at Pædagogisk Sektor er den sektor, hvor flest medlemmer er helt eller delvist enige i, at de arbejder meget i bøjede og forvredne arbejdsstillinger. Det gælder 2 ud af 3 medlemmer (65 %).

57 procent af medlemmerne fra Social- og Sundhedssektoren er enige i, at de arbejder meget i bøjede og forvredne arbejdsstillinger. De faggrupper, der især angiver, at de arbejder meget i bøjede og forvredne arbejdsstillinger, er portører, dagplejere og hjemmehjælpere, hvor over 70 procent er helt eller delvist enige i, at de arbejder meget i disse stillinger (figur ikke vist).

Mere end halvdelen af FOAs medlemmer har mange gentagne og ensidige arbejdsstillinger

Medlemmerne blev også bedt om at tage stilling til, hvor enige eller uenige de var i, at deres arbejde havde mange gentagne og ensidige bevægelser. Af figur 10 fremgår det, at 54 procent af medlemmerne vurderer, at der er mange gentagne og ensidige bevægelser i deres arbejde, fordelt på 22 procent, der er helt enige i udsagnet og 32 procent, der er delvist enige i udsagnet. 23 procent er delvist uenige, 22 procent helt uenige, og 1 procent svarer "Ved ikke". Svarene fremgår af figur 10 sammen med svarene fra år 2010 og 2012.

Figur 10. Hvor enig eller uenig er du i følgende spørgsmål om dit fysiske arbejdsmiljø? Mit arbejde har mange gentagne og ensidige bevægelser. I 2010, 2012 og 2015.

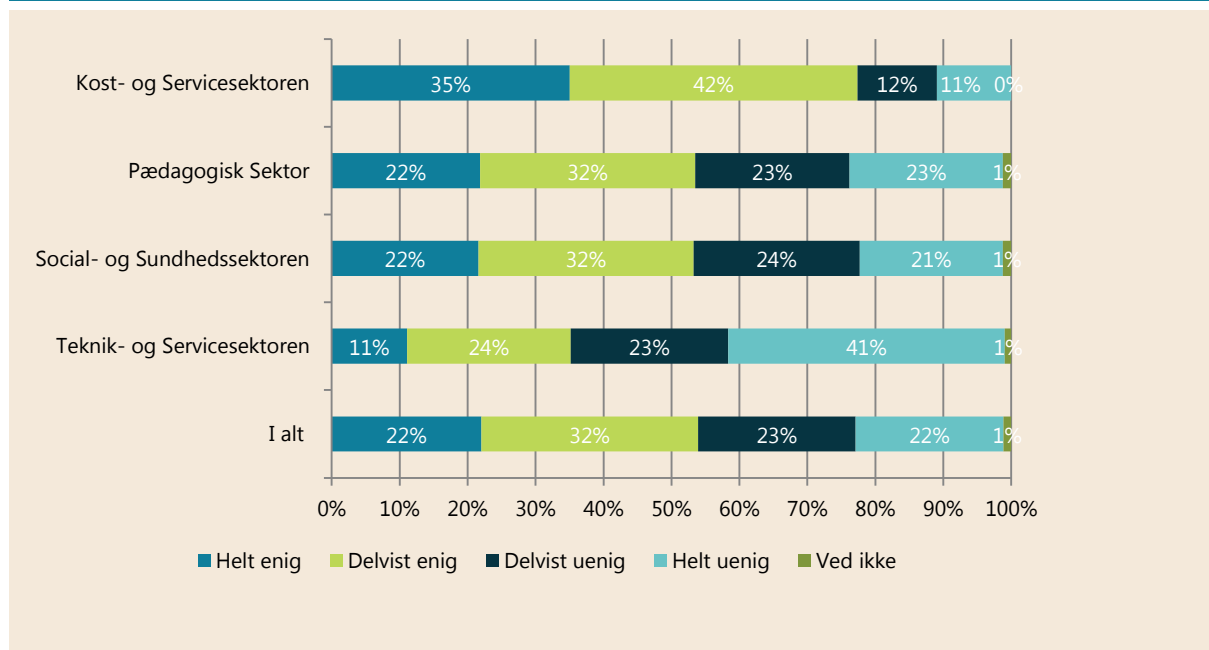
Antal svar 2015: 2.310, 2012: 1.614, 2010: 2.109
 Pga. afrundinger summerer alle årene ikke til 100 procent.

Af figur 10 ses også, at der er sket en stigning af antallet af medlemmer, der vurderer, at deres arbejde har mange gentagne og ensidige bevægelser. Stigningen er mest markant fra år 2010 til år 2012, med en stigning fra 7 til 19 procent. Fra 2012 til 2015 har der været en ændring på 3 procentpoint, fra 19 procent til 22 procent, i forhold til medlemmer, der er helt enige i udsagnet. Stigningerne er statistisk sikre.

Kost- og Servicesektoren har markant flere medlemmer, der har mange gentagne og ensidige arbejdsbevægelser

Figur 11 viser en oversigt over svarene om gentagne og ensidige bevægelser fordelt på sektor. Af figuren ses, at Kost- og Servicesektoren med 77 procent er den sektor, hvor flest vurderer, at der er mange gentagne og ensidige bevægelser i deres arbejde. Det samme gælder lidt over halvdelen (54 %) af medlemmerne, der arbejder i Pædagogisk Sektor og Social- og Sundhedssektoren. Teknik- og Servicesektoren er den sektor, hvor færrest (35 %) vurderer, at deres arbejde har mange gentagne og ensidige bevægelser.

Figur 11. Hvor enig eller uenig er du i følgende spørgsmål om dit fysiske arbejdsmiljø? Mit arbejde har mange gentagne og ensidige bevægelser. Fordelt på sektor.

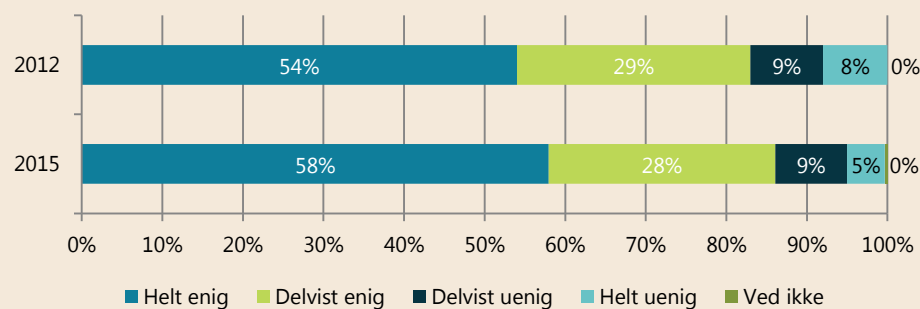
Antal svar: 2.308

(Kost- og Servicesektoren: 137, Pædagogisk Sektor: 660, Social- og Sundhedssektoren: 1399, Teknik- og Servicesektoren: 108 og 4 medlemmer uden sektor, der er medtaget i i alt). Pga. afrundinger summer procenterne ikke til 100 procent for alle sektorer.

86 procent af FOAs medlemmer står og går meget i deres arbejde

Medlemmerne blev bedt om at tage stilling til følgende udsagn: "Jeg står op/går meget i mit arbejde". 6 ud af 10 medlemmer (58 %) er helt enige i udsagnet, mens 3 ud af 10 medlemmer (28 %) er delvist enige. Dermed vurderer mere end 8 ud af 10 (86 %) af FOAs medlemmer, at de står op/går meget i deres arbejde. Svarene fremgår af figur 12.

Figur 12. Hvor enig eller uenig er du i følgende spørgsmål om dit fysiske arbejdsmiljø? Jeg står op/går meget i mit arbejde. I 2012 og 2015.

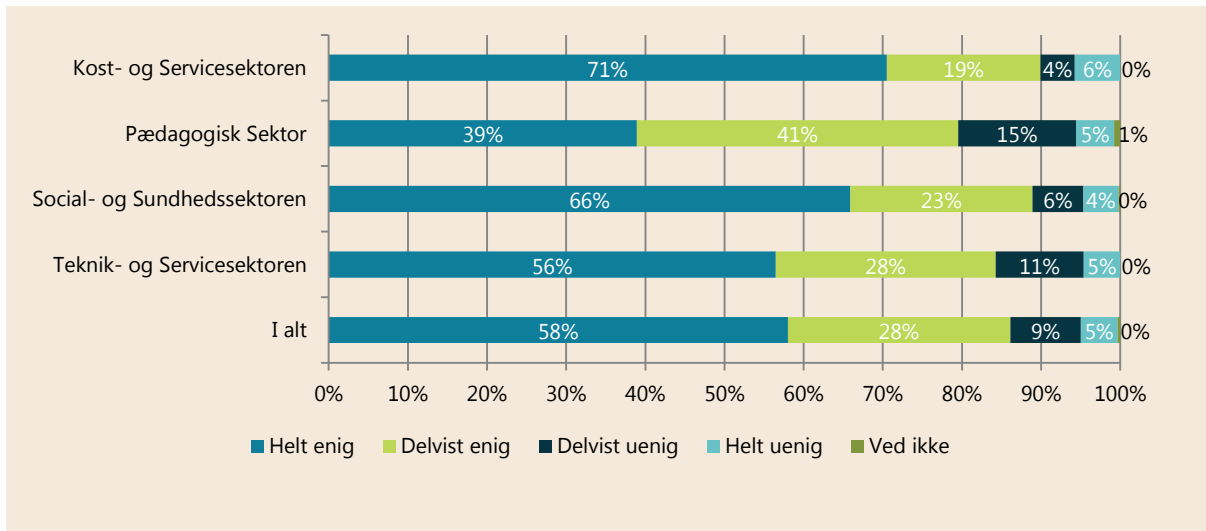

Antal svar 2015: 2.311, 2012: 1.615

Af figur 12 fremgår det også, at der 2012 til 2015 har været en stigning i andelen af medlemmer, der er helt enige i, at de står op/går meget på deres arbejde. Stigningen er statistisk sikker. Samtidig har der fra undersøgelsen i 2012 til undersøgelsen i 2015 været et fald i antallet af medlemmer, der er helt uenige i, at de står op/går meget på deres arbejde. Faldet er ligeledes statistisk sikkert.

Figur 13 på næste side viser medlemmernes svar om, hvorvidt de vurderer, at de står op/går meget på deres arbejde, fordelt på sektor. I Kost- og Servicesektoren er det hele 71 procent, der er helt enige i, at de står eller går meget i deres arbejde. Blandt medlemmerne i Pædagogisk Sektor er det kun 39 procent, der er helt enige i, at de står og går meget i deres arbejde. Lægger man svarkategorierne "Helt enig" og "Delvist enig" sammen, er det 8 ud af 10 medlemmer eller flere fra alle sektorer, der mener, at de står og/eller går meget i deres arbejde.

Figur 13. Hvor enig eller uenig er du i følgende spørgsmål om dit fysiske arbejdsmiljø? Jeg står op/går meget i mit arbejde. Fordelt på sektor.

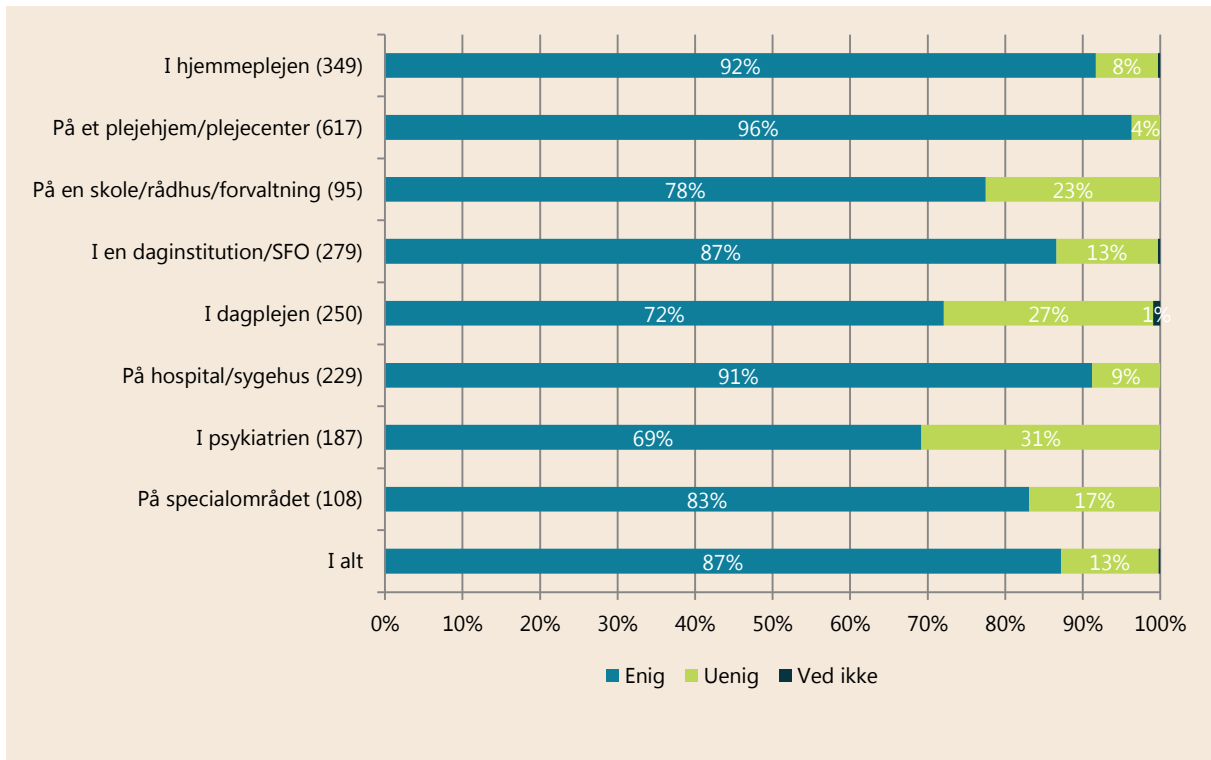
Antal svar: 2.310

(Kost- og Servicesektoren: 139, Pædagogisk Sektor: 660, Social- og Sundhedssektoren: 1399, Teknik- og Servicesektoren: 108 og 4 medlemmer uden sektor, der er medtaget i i alt.)

Pga. afrundinger summerer procenterne ikke til 100 procent for alle sektorer.

For at undersøge, hvorvidt bestemte grupper af FOAs medlemmer oftere oplever, at de står op/går meget i deres arbejde, er svarene på dette spørgsmål blevet fordelt på arbejdssted. Svarene fremgår af figur 14 (næste side).

Figur 14. Hvor arbejder du? – Hvis du arbejder flere steder, så vælg det sted, hvor du arbejder flest timer om ugen. Fordelt på 'Hvor enig eller uenig er du i følgende spørgsmål om dit fysiske arbejdsmiljø? Jeg står op/går meget i mit arbejde'.

Antal svar: 2.311

Pga. afrundinger summer alle arbejdsstederne ikke til 100 procent.

Enig-kategorien er konstrueret ud fra svar-kategorierne "Helt enig" og "Delvist enig", Uenig-kategorien er konstrueret ud fra svar-kategorierne "Delvist uenig" og "Helt uenig".

Der fremgår kun arbejdssteder, hvor der i undersøgelsen var over 30 medlemmer, der placerede sig inden for disse arbejdssteder.

Af figur 14 fremgår det, at medlemmer, der arbejder på et plejehjem/plejecenter er mest enige i, at de står op/går meget på deres job. Det gælder for hele 97 procent af disse medlemmer.

9 ud af 10 medlemmer, der arbejder i hjemmeplejen (92 %), på et hospital/sygehus (91 %) og på et genoptræningstilbud eller rehabiliteringscenter (91 %) er enige i, at de står op/går meget i deres arbejde.

Psykiatrien og dagplejen er de arbejdssteder, hvor færrest er enige i, at de står op/går meget i deres arbejde. Fra disse arbejdssteder er 7 ud af 10 medlemmer enige i udsagnet.

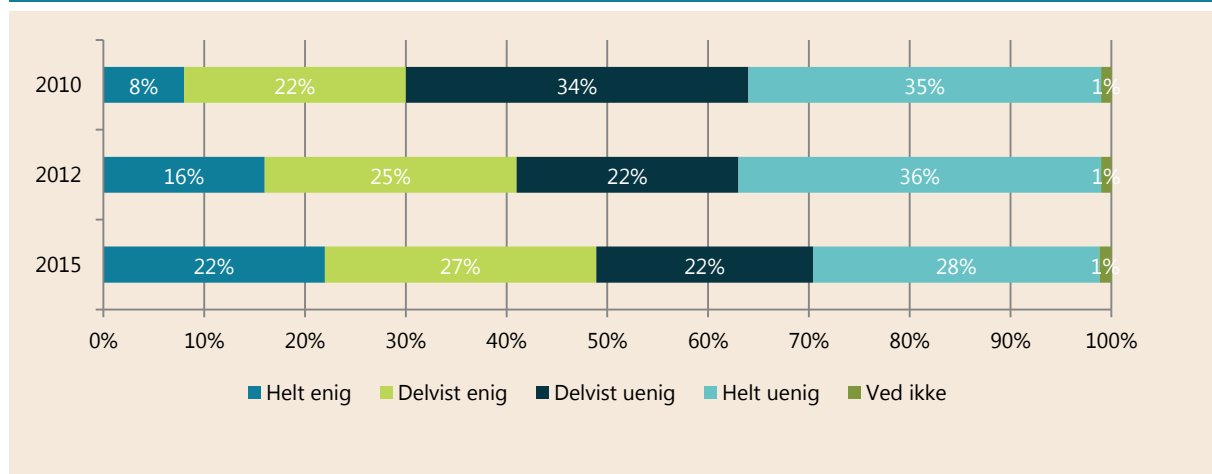

Stigning i andelen af medlemmer, der oplever støj på arbejdspladsen

Af figur 15 fremgår det, at i 2015 er 22 procent af medlemmerne er helt enige i, at der nogle gange er så meget støj på deres arbejde, at man må hæve stemmen, når man skal tale med andre. 27 procent er delvist enige, mens 22 procent svarer, at de er delvist uenige, og 28 procent, at de er helt uenige. 1 procent svarer "Ved ikke". Dermed oplever halvdelen af medlemmerne, at der nogle gange er så meget støj på deres arbejde, at man må hæve stemmen for at tale med andre.

I 2012 oplevede 41 procent af medlemmerne, at de nogle gange måtte hæve stemmen på grund af støj, og i 2010 var tallet kun 30 %. Stigningerne er statistisk sikre. Der er særligt sket en stigning i andelen af medlemmer, der svarer "Helt enig".

Figur 15. Hvor enig eller uenig er du i følgende spørgsmål om dit fysiske arbejdsmiljø? Der er nogle gange så meget støj på mit arbejde, at man må hæve stemmen, når man skal tale med andre. I 2010, 2012 og 2015.

Antal svar 2015: 2.311, 2012: 1.613

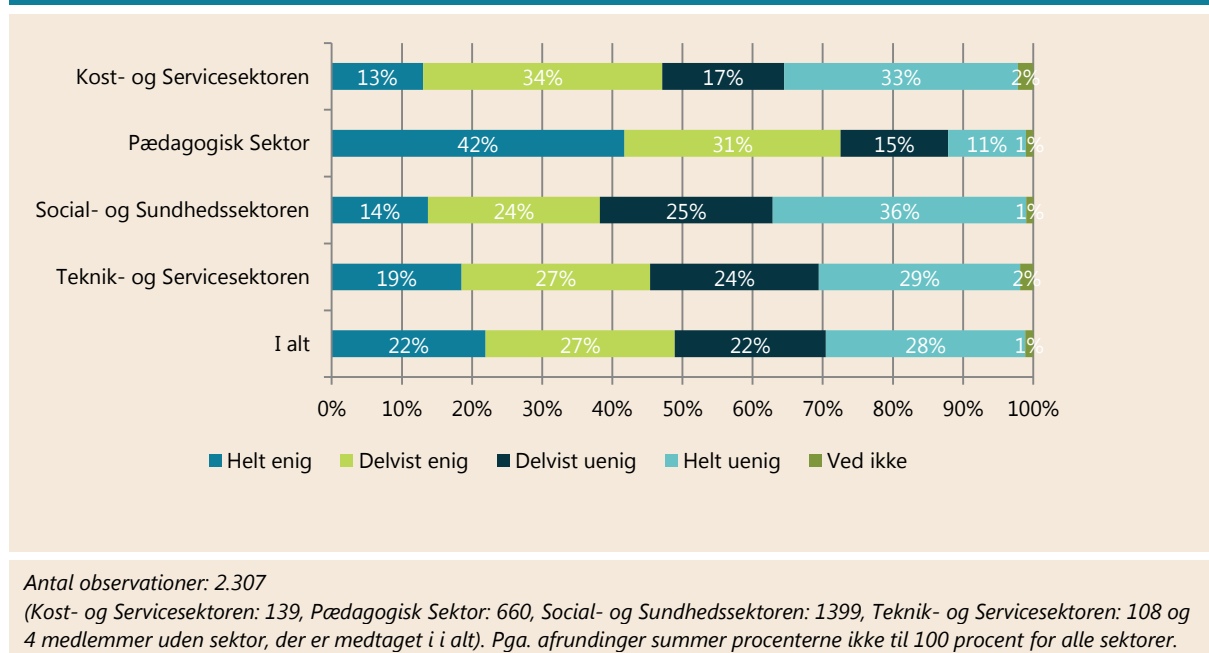
For at undersøge, om bestemte grupper af FOAs medlemmer er særligt udsatte for støj, er medlemmerne blevet opdelt på den sektor, som de arbejder indenfor. Opdelingen ses af figur 16 (næste side).

Medlemmerne i Pædagogisk Sektor er særligt udsat for støj

Figur 16 viser, at især medlemmer fra Pædagogisk Sektor oplever, at der nogle gange er så meget støj på deres arbejde, at de må hæve stemmen, når de skal tale med andre. 42 procent af medlemmerne fra Pædagogisk sektor er helt enige i udsagnet, og 31 procent er delvist enige. Dermed gælder det for over 7 ud af 10 medlemmer (73 %) fra Pædagogisk Sektor, at der nogle gange er så meget støj på deres arbejde, at man må hæve stemmen, når man skal tale med andre.

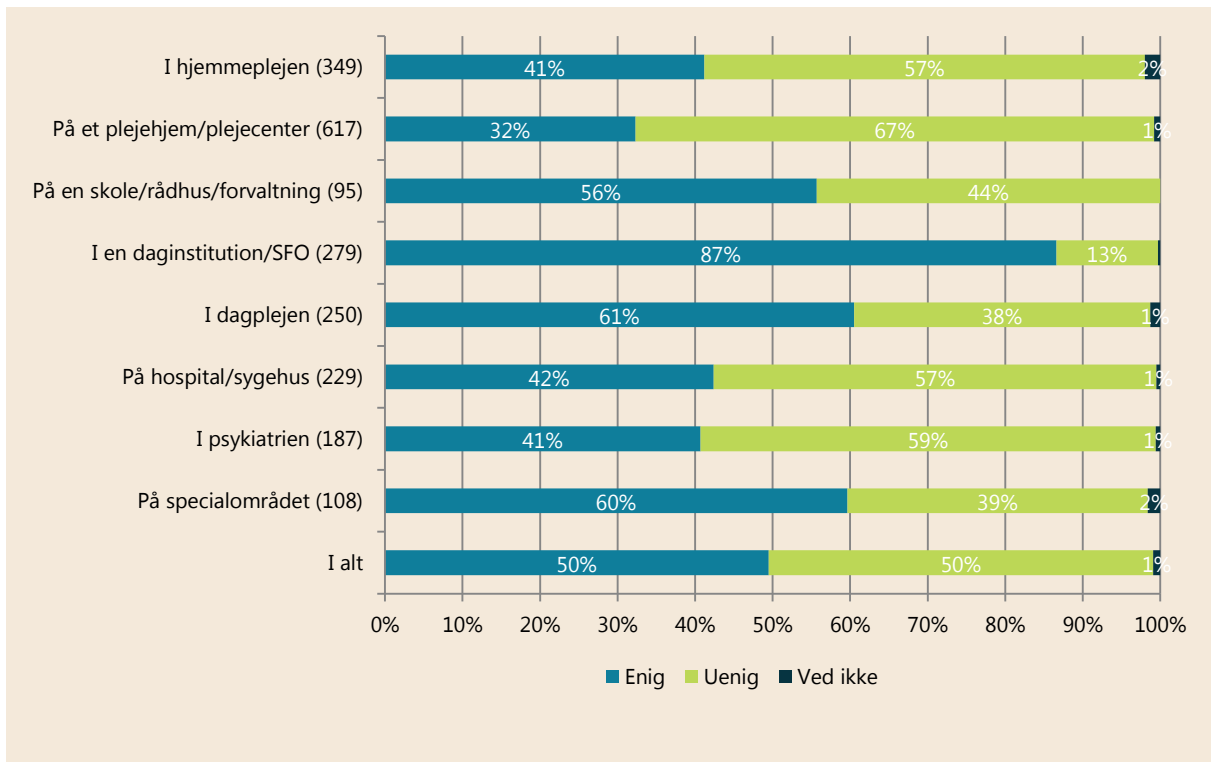
I Social- og Sundhedssektoren oplever knap 4 ud af 10 (38 %) medlemmer, at der nogle gange er så meget støj på deres arbejde, at de må hæve stemmen, når de skal tale med andre. I Kost- og Service- og Teknik- og Servicesektoren er det knap 5 ud af 10 (hhv. 47 % og 46 %), der oplever dette. Forskellene mellem sektorerne er statistisk sikre.

Figur 16. Hvor enig eller uenig er du i følgende spørgsmål om dit fysiske arbejdsmiljø? Der er nogle gange så meget støj på mit arbejde, at man må hæve stemmen, når man skal tale med andre. Fordelt på sektor.

Det er også undersøgt, om bestemte arbejdssteder er mere udsat for støj end andre. Svarene er vist i figur 17 (næste side). Af figuren ses, at det særligt er medlemmer, der arbejder i daginstitution/SFO, der oplever et højt støjniveau. På dette arbejdssted er det knap 9 ud af 10 (87 %), der nogle gange oplever så meget støj, at de må hæve stemmen for at tale med andre. Andelen er markant lavere for medlemmer, der arbejder i dagplejen (61 %), i ældreplejen (32-41%), på hospitaler og sygehuse (42 %) og i psykiatrien (41 %).

Figur 17. Hvor arbejder du? – Hvis du arbejder flere steder, så vælg det sted, hvor du arbejder flest timer om ugen. Fordelt på 'Hvor enig eller uenig er du i følgende spørgsmål om dit fysiske arbejdsmiljø? Der er nogle gange så meget støj på mit arbejde, at man må hæve stemmen, når man skal tale med andre'.

Antal observationer: 2.311

Der fremgår kun arbejdssteder, hvor der i undersøgelsen var over 70 medlemmer, der placerede sig inden for disse arbejdssteder. Pga. afrundinger summer alle arbejdsstederne ikke til 100 procent.

Enig-kategorien er konstrueret ud fra svar-kategorierne "Helt enig" og "Delvist enig", Uenig-kategorien er konstrueret ud fra svar-kategorierne "Delvist uenig" og "Helt uenig".

Metode

Indsamlingsperiode

Undersøgelsen er gennemført fra 15.-27. april 2015.

Indsamlingsmetode

Data er indsamlet via en spørgeskemaundersøgelse udsendt til alle 4.524 erhvervsaktive medlemmer af FOAs elektroniske medlemspanel. Spørgsmålene er stillet til medlemmer fra alle sektorer. Der blev udsendt én påmindelse i dataindsamlingsperioden.

Målgruppen

Målgruppen for undersøgelsen er FOAs erhvervsaktive medlemmer (populationen). Da det kun er et udsnit af FOAs erhvervsaktive medlemmer, der har deltaget i undersøgelsen, er alle analyser af data forbundet med en statistisk usikkerhed.

Alle sammenhænge og forskelle, der trækkes frem i notaterne om arbejdsmiljø er testet statistisk signifikante på et signifikansniveau på minimum 95 %. Hermed kan vi med minimum 95 % sikkerhed sige, at der er tale om statistisk sikre sammenhænge og forskelle og ikke blot tilfældigheder. I tilfælde, hvor det kun er specifikke sammenhænge og forskelle i figurer, der er statistisk sikre, er det angivet i figurnoter og tekst.

Antal besvarelser og svarprocent

I alt blev alle 4.524 erhvervsaktive medlemmer i FOAs medlemspanel inviteret til at deltage i undersøgelsen. Blandt disse viste 122 e-mailadresser sig at være uvirksomme, så det reelle antal inviterede var 4.402.

2.408 medlemmer, svarende til 55 procent, gennemførte undersøgelsen fuldt ud eller delvist. 52 procent svarede på alle spørgsmål, mens 3 procent afgav nogle svar.

Repræsentativitet og vægtning af data

Medlemspanelet er ikke fuldstændigt repræsentativt for FOAs medlemsgruppe, og dertil er der ikke de samme svarprocenter blandt alle medlemsgrupper. I forhold til alder er især de yngre aldersgrupper i undersøgelsen underrepræsenteret i forhold til FOAs erhvervsaktive medlemmer, og det samme gælder for medlemmer i Kost- og Servicesektoren og Teknik- og Servicesektoren. Det har vi forsøgt at tage højde for ved at vægte data for sektor og alder, så fordelingen i stikprøven svarer til fordelingen blandt FOAs erhvervsaktive medlemmer.

Aldersvægtningen er lavet ud fra følgende aldersgrupper: under 40 år, 40-44 år, 45-49 år, 50-54 år, 55-59 år og over 60 år.

I beregningen af sektorvægte er der set bort fra medlemmer uden sektor. De få medlemmer i stikprøven uden sektor har blot vægten 1.